

bờ ngõ, va vấp, sai lầm. Điều quan trọng là làm sao có thể chơi với người ta mà không bị chèn ép, bắt nạt, ăn hiếp, ăn gian, lừa gạt quá đáng và sự chịu đựng nào cũng không thể quá mức được. Quê nhà, nơi ấy vẫn có biết bao người đang cuốn hút vào trò chơi, có kẻ càng chơi càng khá, có người phân vân lưỡng lự, cũng có không ít "nạn nhân" đã vội bỏ cuộc, vấp ngã hay thậm chí mất mạng để đổi lấy những bài học nhớ đời.

Quê nhà, nơi ấy vẫn có biết bao kẻ tự xưng là Việt Kiều về nước để gạt gẫm, lừa bịp, hưởng thụ trên sự nghèo khổ, nông cạn của người ở lại; cũng có không ít kẻ đã phải "bỏ của chạy lấy thân" trong đau đớn, tức giận, nhục nhã và cũng có những người âm thầm trở về quê nhà chỉ để làm một chút gì cho kẻ khốn cùng ở quê nhà mà không một chút tự tư tự lợi. Ở đâu cũng vậy: có người tốt và kẻ xấu, có thằng gian manh và có người lương thiện; không chỉ nơi ấy, quê nhà mới có những xấu xa, phức tạp, đảo điên không lường. Thời gian rồi cũng sẽ giúp mọi người có thể nhìn ra đâu là sự thật, là lẽ công bằng, là sự lương thiện, ai là người tốt & kẻ xấu, cái cũ nào không tốt cần bỏ đi, cái hay nào phải giữ lại, cái mới nào cần học hỏi và phổ biến rộng rãi vì ai cũng có trái tim & khối óc, có mắt để nhìn, có tai để nghe và sẽ có lúc phải lên tiếng để tranh đấu cho quyền lợi chính mình. Ngày ấy là cái ngày mà quê nhà tôi sẽ đổi mới thật sự để Việt Nam thật sự cất cánh. Kẻ đi xa, người ở lại đều có bổn phận và quyền lợi như nhau trong việc gìn giữ và phát triển đất nước, đều cần có lòng yêu quê hương để chia sẻ trách nhiệm với tiền đồ dân tộc.

Nói nào ngay, xa quê nhà rồi người ta mới thấy nhớ, mới biết thương quê nhà nhiều hơn chứ lúc sống trên quê hương thì đâu mấy ai hiểu được thế nào là yêu quê hương, là nhớ về gia đình còn ở nơi ấy, quê nhà. Khi trở lại nơi ấy thì mới chứng hứng mà bưng tỉnh khi thấy quê nhà hôm nay thay đổi thật nhiều. Người ta cứ muốn sống lại những hình ảnh của một thời nào đó; cho dù cảnh vật và con người ở đâu cũng phải luôn đổi thay từng giờ từng phút, không thể tồn tại bất di bất dịch.

Dân Sài Gòn, cảnh Sài Gòn, những món ăn, những kỷ niệm vẫn khiến tôi luôn gắn bó với Sài Gòn, vẫn khiến tôi luôn trăn trở; dẫu cho quê nhà, nơi ấy đã không còn coi tôi là "người Sài Gòn" nữa rồi. Người ta bảo tôi là "Việt Kiều" - một danh xưng mà tôi ghét thậm tệ giống như cái tên gọi "Con Ngụy" khi tôi bị gán ghép vào những năm sau 30/4/1975. Hình như tôi đã là kẻ xa lạ với chính quê hương tôi và đồng bào tôi; cho dù tôi vẫn không hề hờn hĩnh, khoe

thơ

MÙA THU VÀ EM

*Lần đầu gặp em vào mùa Thu
Khi xếp hàng dài để cùng ghi danh học
Tôi đã già. Em lại còn quá trẻ
Tôi xa nhà đã lâu. Em lại mới qua Mỹ.
Ta chỉ mới tình cờ gặp nhau
Trường chừng như tri kỷ.*

*Mùa Thu kế tiếp.
Em vẫn ghi danh học mà tôi lại xin nghỉ
Tôi bận kiếm cơm
Em cứ miệt mài chăm chỉ
Thế rồi em và tôi không còn học chung một lớp
Nhưng chúng ta vẫn là bạn tri kỷ.*

*Mùa Thu sau rồi mùa Thu sau nữa
Thoáng chốc em và tôi đã không còn gặp nhau
Đi qua trường xưa tôi chỉ mong kiếm tìm
bóng hình em như dạo ấy
Có lẽ Em sẽ không còn ở đó vào mùa Thu tới nữa
Chỉ có những chiếc lá vàng khô xào xạc trên sân
Và tôi lại đứng đây một mình ghi danh học tiếp
Đến bao giờ mới có thể đuổi kịp em đây?
Đến mùa Thu nào tôi mới gặp lại tri kỷ?
Ơi mùa Thu đi
Đến bao giờ mùa Thu trở lại?*

Hương Dương (5/2003)

khoang như bao "Việt Kiều" khác khi về thăm quê tôi. Cứ mỗi lần về thăm quê nhà, tôi lại về thăm đường phố Sài Gòn, về lại căn nhà của ngoại tôi như tìm về kỷ niệm của một quá khứ đã qua, tìm lại không khí của ngày nào . . . Dẫu tôi biết chắc chắn là sẽ không bao giờ tìm lại được "ngày xưa Hoàng Thị" nữa nhưng sao lòng tôi vẫn cứ vấn vương, lưu luyến . . . về ngày xưa; vẫn băn khoăn, trăn trở với những điều chưa hay, chưa tốt hôm nay của đồng bào tôi ở quê nhà, nơi ấy hiện nay.

Dù thế nào đi nữa, tôi biết tôi vẫn là một người Việt với một con tim và biết bao suy nghĩ về Quê nhà, nơi ấy - bây giờ ra sao bạn nhỉ?

■ Những kẻ nào từng trải trong đời, giữa cái sống và sự chết, sẽ đạt tới thành công lớn lao.